

Województwo małopolskie

U podnóża gór

Małopolska to prawdziwa **kraina skarbów**, zwłaszcza tych, które ukryte są w górach. Można tu znaleźć niemal wszystko: wspaniałe zabytki, niezwykle muzea sztuki i techniki, malownicze krajobrazy i panoramy, rwące strumienie i huczące wodospady, kulturę i kuchnię ludową, regionalne zwyczaje i gwary. Warto też pamiętać o randze historycznej, wynikającej ze wspaniałej przeszłości Małopolski. To jedna z dwóch najważniejszych krain na ziemiach polskich. Od jej zjednoczenia z Wielkopolską zaczęły się dzieje naszego kraju.

Poznanie Małopolski wypada zacząć od zwiedzania **Krakowa**. Dawna stolica Polski to dziś cel turystów o światowym znaczeniu. Koniecznie trzeba wspiąć się na **kopiec Kraka**, a przede wszystkim na wzgórze **Wawelu**, aby zobaczyć wspaniały zamek, gdzie zasiadali nasi królowie, i katedrę, w której ich pochowano. Nie zawadzi też zajrzeć do **Smoczej Jamy** – może nadal mieszka tam **Smok Wawelski**?

Dziedziniec zamku królewskiego na Wawelu

Kopiec Kraka – Kraków

Wzgórze Wawelskie

Synagoga Izaaka na krakowskim Kazimierzu

Zielonymi **Plantami** dojdiesz do **Rynku**. Jego środek zajmują **Sukiennice**, czyli średniowieczna hala targowa, a ogromny **kościół Mariacki** kryje wspaniały gotycki **ołtarz Wita Stwosza**. Nie zapomnij przystanąć w południe, aby posłuchać słynnego **hejnału z wieży mariackiej** i pochrupać krakowskich obwarzanków! Na zwiedzanie miasta trzeba mieć dużo siły. W **Muzeum Narodowym w Krakowie** przechowywany jest najbardziej wartościowy obraz w Polsce – **Dama z gronostajem** Leonarda da Vinci, a **Kazimierz** to dzielnica, w której poznasz **synagogi i inne pomniki kultury żydowskiej**.

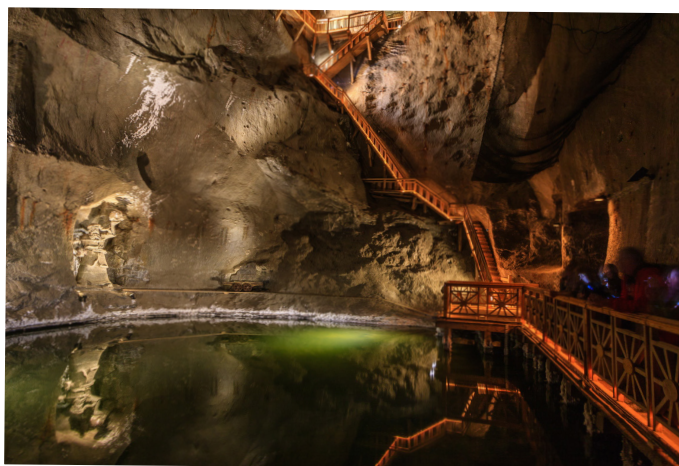
Rynek w Krakowie
– widok na kościół Mariacki i Sukiennice

Obwarzanek

Trzeba też zwiedzić okolice Krakowa. Ogromną atrakcją jest słynna **kopalnia soli w Wieliczce**, w której trasa turystyczna prowadzi przez wykute w skale komory znajdują-

ce się na kilku poziomach, niezwykle solne rzeźby, podziemne jeziora, kręte korytarze i schody ciągnące się na długości 3 kilometrów. Blisko Krakowa zaczyna się też **Wyżyna Krakowsko-Częstochowska** z malowniczymi wapiennymi skałami – najcenniejsze, w tym niezwykła **Maczuga Herkulesa**, objęte są ochroną w granicach

Kopalnia soli w Wieliczce

Maczuga Herkulesa – Ojcowski Park Narodowy

Rękawiczka – formacja skalna w Ojcowskim Parku Narodowym

Brama wjazdowa do zamku Ojców

Ojcowskiego Parku Narodowego. Znajdują się w nim niezwykle ciekawe jaskinie i schroniska skalne. Podczas wędrówki warto zobaczyć takie formacje skalne, jak Rękawiczka czy Brama Krakowska.

Zanim rozpoczniesz wspinaczkę w najwyższych polskich górach – Tatrach, warto przyjrzeć się pasmom nieco niższym, ale nie mniej atrakcyjnym. Noszą one nazwę Beskidów, a najwyższym szczytem jest Babia Góra, której zdobycie wymaga już sporo wysiłku. Z niezwyklej urody słyną Pieniny, przecięte malowniczym przełomem Dunajca; u ich podnóża wznoszą się średniowieczne warownie w Niedzicy i Czorsztynie. W Beskidzie Wyspowym warto

zajrzeć do Lipnicy Murowanej, zwłaszcza w Niedzielę Palmową. Tak ogromnych i bogato przystrojonych palm nie znajdziesz nigdzie indziej! Zdumiewa ich wysokość – największe mają ponad 30 metrów! Równie znane obrzędy związane z okresem wielkanocnym przetrwały w Kalwarii Zebrzydowskiej, leżącej z kolei u stóp Beskidu Makowskiego. W okresie Wielkiego Tygodnia odgrywane są tu misteria Męki Pańskiej, o dawnych, jeszcze średniowiecznych korzeniach. Świetnym miejscem do wędrowania jest też urokliwe pasmo Beskidu Sądeckiego, a leczniczych wód mineralnych można napić się w uzdrowisku w Krynicy-Zdroju (choć nie każdy je lubi).

Przełom Dunajca

Zamek w Niedzicy

Naczynie do picia leczniczej wody z uzdrowiska w Krynicy-Zdroju

Kaplica na Jaszczurówce w Zakopanem

Tradycyjny strój góralski

Na południe od Krakowa krajobraz zaczyna się coraz bardziej wypiętrzać, aż przekształca się w **Podhale** – wyżynną krainę u północnego podnóża **Tatr**, znaną ze swojej bardzo bogatej kultury regionalnej, kojarzonej ogólnie z góralami.

Jej przykładem jest niezwykła **architektura drewniana**, zarówno tradycyjna (kościół w Dębnie Podhalańskim, zabudowa wsi Chochołów), jak i ta powstała pod wpływem ruchu turystycznego (Zakopane). **Górale** słyną ze swoich barwnych strojów ludowych, tradycyjnej gwary i przepysznej kuchni, z daniami takimi, jak **kwaśnica**, **mo-**

Skansen kolejowy w Chabówce

skołe czy **oscypek**. Na Podhalu można znaleźć także ciekawe zabytki techniki – w **skansenie kolejowym w Chabówce** rozciąga się prawdziwe królestwo starych parowozów i zabytkowych wagonów.

Najbardziej znanym ośrodkiem związanym z Tatrami jest oczywiście **Zakopane – najwyżej położone miasto Polski i jej prawdziwa zimowa stolica**. Najsłynniejsza ulica Zakopanego nosi nazwę **Krupówki**; jest tam tylu turystów, że czasem trudno się precyzować! Także w Zakopanem dominuje budownictwo drewniane. Jego wspaniałymi przykładami są kaplica na Jaszczurówce i willa „Koliba”.

Widok na Tatry z Hali Gąsienicowej

Oscypek

Morskie Oko

Wodogrzmoty Mickiewicza

Ponad miastem wznosi się szczyt **Giewont**, zwieńczony żelaznym krzyżem. Z daleka wygląda jak **śpiący rycerz**, z czym wiąże się słynna legenda. Najłatwiejszy dostęp w wysokie partie gór dają dwie kolejki. Po szynach wjedziesz na pasmo **Gubałówki**, skąd rozciąga się wspaniała panorama Zakopanego i otaczających je gór. Natomiast na naprawdę wysokie szczyty wciągnie Cię **kolejka linowa łącząca Kuźnice ze szczytem Kasprowego Wierchu**.

Niemalobowiązkowym punktem pobytu w Tatrach jest też

dojście szosą do pięknego górskiego jeziora o nazwie **Morskie Oko**. To największe jezioro w Tatrach. Prawdziwy zdobywca dociera tam zawsze na własnych nogach, zaglądając po drodze do czeluści wodospadów, zwanych **Wodogrzmotami Mickiewicza** – nie wypada męczyć utrudzonych koni, choć jazda na wozie wydaje się wygodniejsza. Z Morskiego Oka blisko już do najwyższego szczytu Polski. Są nim **Rysy**, które sięgają aż 2499 metrów (nad poziomem morza).

Wyjeżdżając w góry, pamiętaj, aby sprawdzić, jaka panuje pogoda w wyższych partiach, jakie kolory mają szlaki turystyczne, a także gdzie, w razie czego, można zejść do schroniska. Poznawanie gór to wspaniała przygoda na całe życie, ale przemierzając je, zawsze najpierw trzeba pamiętać o swoim bezpieczeństwie.

Kolejka linowa na Kasprowy Wierch

„Śpiący rycerz”
– Giewont

